

Remkes

Hetzelfde geldt voor de gevoelens van onveiligheid van degene die aangifte heeft gedaan. Ook op dit punt zijn bepaalde verbeteringen tot stand gebracht, zoals meer mogelijkheden om een bepaalde vorm van bescherming op maat te krijgen. Je kunt natuurlijk niet iedereen in de categorie van de bedreigde getuigen met beschermingsprogramma's brengen. Dat bedoelt de heer De Wit natuurlijk ook niet. Misschien kunnen wel aangiften zonder dat adres enzovoorts van degene die aangifte heeft gedaan traceerbaar zijn, mogelijk worden gemaakt. Ook dat zullen wij betrekken bij de uitwerking van wat ik net heb toegezegd.

De heer **Eerdmans** (Groep Eerdmans/Van Schijndel): Geweld tolereren wij als wij niet voldoende straffen. Dat is volgens mij het grootste probleem bij dit soort belaging van onze hulpverleners. Vorige maand stonden wij hier ook. Toen stond ik op de plek van de heer Buma over precies hetzelfde onderwerp te praten. Toen zei de voorganger van deze minister, minister Donner, dat de roep om hogere straffen geen oplossing is, maar onderdeel uitmaakt van de verkiezingscampagne. Ik weet dat nog heel goed, want zelfs de heer Wolfsen was het daarmee niet eens. Mijn probleem met die straffen is dat zij belachelijk laag zijn voor dit soort vreselijk ernstig geweld. Nu hoop ik dat de politieke druk die van links tot rechts begint op te lopen, het OM zal aanzetten tot hogere strafeisen. Ik mag hopen dat de politiek die druk nog kan uitoefenen. Is het niet een heel verstandig idee om in die strafvorderingsrichtlijn een minimale straf eis van een jaar op te nemen? Kom je aan de politie of de hulpverlening dan ga je een jaar de bak in. Klaar.

Minister **Hirsch Ballin**: Ik geloof dat de heer Eerdmans op een subtiele manier verwijst naar zijn gedachten over minimumstraffen. Ik vraag wel om het OM zijn werk te laten doen en dat is het uitwerken van een systematisch stelsel van richtlijnen. Er moeten dertig richtlijnen worden geïntegreerd in het nieuwe beleidskader voor de strafvordering. Ik hoop dat ik er geen twijfel over heb laten bestaan – en mocht dat toch zo zijn, dan zeg ik het nog eens uitdrukkelijk – dat dit onderwerp niet nog onder de aandacht hoeft te worden gebracht, maar reeds onder de aandacht is gebracht. Verder mag ik verwijzen naar wat ik reeds eerder heb toegezegd.

De heer **Wolfsen** (PvdA): Ter voorkoming van misverstanden zeg ik tegen de heer Eerdmans dat wij hierover inderdaad een maand geleden hebben gedebatteerd. Geweld tegen hulpverleners wordt Kamerbreed opgevat als een zeer ernstig probleem. Juist daarom was ik het zo oneens met de vorige minister die eigenlijk stond voor een slowmotionaanpak. Ik ga mij een beetje irriteren aan die slowmotionaanpak, omdat wij al maanden soebatten over die richtlijn. Nu zegt de minister van Justitie dat hij overweegt om daaraan misschien aandacht te schenken in die brief. Zeg nu gewoon ruiterlijk toe dat die brief er binnen een week is. Dat is een.

Het tweede is snelrecht. De minister zegt dat hij dat misschien wel gaat overwegen. Zeg gewoon toe dat dit zo wordt aangepakt. Waarom geeft hij dat antwoord niet gewoon helder? Een derde punt waarover wij al tijdens soebatten is een verschijningsplicht. Wie stoer genoeg is om geweld te gebruiken, moet ook stoer genoeg zijn om daarover openbaar verantwoording af te leggen tijdens

de zitting. Laat de minister zich niet langer verzetten tegen die verschijningsplicht. De vorige minister van Justitie deed dat wel. Nieuwe ministers, nieuwe kansen denk ik dan. Reageer daar positief op.

Collega Weekers en ik zijn al tijden bezig met de schadevergoedingsmaatregel. Ook hiertegen verzet de minister van Justitie zich heftig. Ik krijg daar mailtjes over. Hulpverleners kunnen dat geld heel moeilijk verhalen. Ik hoorde een van beide ministers zeggen dat dit ook een belangrijk punt is. Zeg nu royaal toe dat ook dit goed wordt geregeld, met een goede voorschotregeling. Niet alleen het denken, maar ook het doen houdt dan niet op. In dat laatste zit de kern van het probleem bij dit kabinet.

Minister **Hirsch Ballin**: Ik kan hier kort en krachtig over zijn; er is geen sprake van slowmotion. Tijdens de Algemene politieke beschouwingen hebben wij hierover gediscussieerd. U hebt gehoord wat ik heb gezegd over de stand van zaken bij het OM. U hebt ook gehoord wat ik heb gezegd over de brief die nog deze maand mag worden verwacht over de stand van zaken. In deze brief wordt gezegd wat er gezegd kan en moet worden, omdat dit probleem urgent is en aanpak vereist.

De heer **Van der Staaij** (SGP): Voorzitter. Het geweld tegen hulpverleners is zodanig stuitend en helaas ook zodanig veel voorkomend dat ik het ongeduld van de heer Wolfsen erg deel. Ik zie uit naar de brief van de regering waarin een aantal krachtige maatregelen staat. Daarop vooruitlopend wil ik toch één aspect aan de orde stellen. Heb ik het goed begrepen dat er, indien mogelijk, altijd verhaal zal plaatsvinden, maar dat er dan wel een slag om de arm wordt gehouden als het gaat om vervolging? Moet niet als uitgangspunt gelden dat, als er voldoende bewijsmateriaal is, altijd tegen iemand strafrechtelijk wordt opgetreden als deze persoon met zijn vingers aan een hulpverlener of gezagsdrager heeft gezeten? Laten wij dan geen subtiele kleine klapjes geven maar altijd op een stevige, strafrechtelijke manier reageren.

Minister **Hirsch Ballin**: Ik heb ook op andere momenten en plaatsen tot uitdrukking gebracht met hoeveel respect voor alles wat mijn voorganger heeft gedaan, ik zijn taak heb overgenomen. Nu wordt mij gevraagd of ik dezelfde opvatting heb over de volgorde van verhaal en vervolging. Op dat punt zou ik wel de slag om de arm willen houden dat ik niet elke slag die eerder door mijn voorganger om de arm is gehouden, zou willen overnemen.

Vragen van het lid Karimi aan de minister van Justitie over de uitwisseling van passagiersgegevens door luchtvaartmaatschappijen met de Verenigde Staten van Amerika.

De **voorzitter**: Ik geef mevrouw Karimi de gelegenheid haar vragen te stellen aan de minister van Justitie, en aan de minister van Justitie uiteraard de gelegenheid om daarop te antwoorden, gevolgd door een tweede, korte, ronde van mevrouw Karimi, maar gelet op de tijd kan ik geen aanvullende vragen toestaan.

□

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Voorzitter. Amerikanen zijn zeer nieuwsgierige mensen, en dat geldt zeker voor de Amerikaanse overheid. Als je naar Amerika vliegt, willen zij alles van je weten: wat je aan boord van het vliegtuig eet, wat je kredietkaartnummer is en verder informatie over een dertigtal andere onderwerpen. Er is een akkoord gesloten tussen de Verenigde Staten en de Europese Unie, waarin staat dat de Amerikanen vrije toegang hebben tot de gegevens van de luchtvaartmaatschappijen. Mijn fractie was daartegen, en gelukkig heeft het Hof van Justitie die overeenkomst nietig verklaard. Het was de bedoeling dat er een nieuw akkoord zou worden gesloten tussen de EU en de VS. Daarover zijn onderhandelingen gevoerd, maar die zijn vorig weekend stukgelopen. Dit betekent dat er nu geen juridische basis bestaat voor gegevensoverdracht. Mijn fractie meent dat het verstrekken van gegevens aan de Amerikanen daarom moet worden stopgezet. Gelukkig bevinden wij ons in goed gezelschap, namelijk de fractie van de VVD in het Europees Parlement. Ik ben natuurlijk benieuwd wat de Tweede Kamerfractie van de VVD hiervan vindt.

Ik heb drie concrete vragen aan de minister. Waarop zijn de onderhandelingen stukgelopen? Willen de Amerikanen extra bevoegdheden en extra informatie hebben, of willen zij juist de informatie voor andere doeleinden gebruiken? Volgens mijn fractie overtreden luchtvaartmaatschappijen op dit moment de Nederlandse wetgeving als zij ermee doorgaan de Amerikanen tot die gegevens toe te laten. Is de minister het met mij eens dat een en ander op dit moment in strijd is met de Wet Bescherming Persoonsgegevens? Is hij bereid om de luchtvaartmaatschappijen actief te benaderen en hun vandaag nog een brief te sturen waarin staat dat zij hiermee moeten ophouden? Tot slot is mijn vraag of de minister bereid is, zich te verzetten tegen het gebruik van die informatie voor andere doeleinden en of hij bereid is, ervoor te zorgen dat er geen gegevens worden overgedragen aan de Amerikanen, zolang het Nederlandse parlement geen goedkeuring heeft gegeven aan dat akkoord.

□

Minister **Hirsch Ballin**: Het lijkt mij goed om ter beantwoording van de vragen van mevrouw Karimi iets te zeggen – ik zal het kort houden, want ik zie de voorzitter steeds vriendelijker kijken – over de feitelijke situatie op dit moment. De overeenkomst die tot stand was gekomen met de Verenigde Staten, is met een overgangstermijn onderuit gegaan, doordat het Europees Hof van Justitie heeft geconstateerd dat die niet op de goede bevoegdheidsgrondslag was gebaseerd. Dat gebeurde dus niet om inhoudelijke redenen. Het ging om de vaak gecompliceerde verhouding tussen het traditionele EG-recht en het recht van de Europese Unie. Daarom achtten de Europese instellingen het opnieuw sluiten van dezelfde overeenkomst, maar dan op een andere bevoegdheidsgrondslag, de beste en gemakkelijkste manier om te voorkomen dat er een gat zou ontstaan.

Er zijn inderdaad problemen opgetreden in de onderhandelingen. Ik geloof dat het te ver gaat om te zeggen dat de onderhandelingen zijn stukgelopen, zoals mevrouw Karimi het formuleerde, maar zij zijn helaas

niet op tijd tot resultaat gekomen. Dat heeft te maken met een verschil van inzicht dat is ontstaan over het juridische kader van de verstrekking van gegevens. Ik ben daarover nog niet in detail geïnformeerd. Het betreft onderhandelingen die nog niet zijn afgesloten. Ik mag verwachten dat wij voor of tijdens het overleg van de JBZ-raad eind deze week een preciezer inzicht krijgen in de stand van de onderhandelingen en dat zij hopelijk alsnog succesvol kunnen worden afgesloten.

Bij de huidige stand van zaken – onderhandelingen die net niet op tijd zijn afgesloten, maar die ook niet zijn stukgelopen en die hopelijk alsnog tot resultaat kunnen komen – lijkt het mij niet verantwoord om hier als minister van Justitie uitspraken te doen over de vraag wie op welk moment met welke dingen in overtreding is. Dat is primair aan het College Bescherming Persoonsgegevens, dat hiermee is belast. Het zal ook wel duidelijk zijn welke argumenten naar voren worden gebracht, aan de ene kant dus de benadering van geldende wetten en het verdrag dat nu niet meer geldt, en aan de andere kant het argument van het vooruitzicht op overeenstemming. Ik kan niet op deze plaats een veroordelend of goedkeurend woord uitspreken over iets wat andere instanties primair moeten beoordelen, maar u kunt erop rekenen dat er tegen het eind van de week meer duidelijkheid zal zijn, in ieder geval over de JBZ-raad van donderdag en vrijdag.

Mevrouw **Karimi** (GroenLinks): Voorzitter. Als het dezelfde overeenkomst betreft, dan had het mogelijk moeten zijn dat er binnen drie maanden overeenstemming was bereikt tussen de EU en de VS. Blijkbaar zit er dan toch een nieuw element in de onderhandelingen, dat het moeilijker maakt. In die zin heb ik grote twijfels of er binnenkort, bijvoorbeeld voor vrijdag, overeenstemming bereikt zal kunnen worden. Dat betekent echter dat die gegevens dan toch over een langere periode zonder enige rechtsbasis overgedragen worden. Ik kan mij niet voorstellen dat de minister een dergelijke overtreding zou willen gedogen. Dat kan natuurlijk niet.

De minister verwijst naar het feit dat de onderhandelingen nog gaande zijn en dat hij daarom nog niet wil zeggen waar de problemen precies liggen. Is de minister dan in ieder geval bereid, de Kamer vertrouwelijk daarover te informeren, bijvoorbeeld morgen, voor het overleg over de JBZ-raad? De fractie van GroenLinks acht het onacceptabel dat onze privacyregels en onze wetgeving gewoon aan de laars worden gelapt door de VS en door luchtvaartmaatschappijen. Dat kan niet.

Minister **Hirsch Ballin**: Voorzitter. Wat mevrouw Karimi verwoordt, beantwoordt tamelijk perfect aan de inzet van de Europese Unie bij de onderhandelingen. Over de stand van de onderhandelingen kan ik op dit moment evenwel niets zeggen, niet alleen omdat die extreem vertrouwelijk zijn – dat is misschien ook een probleem – maar ook omdat er voor mij nog geen precies beeld is tot waar men gevorderd is en welke nieuwe gedachten er zijn. Ik meen dat dit kan worden betrokken bij de behandeling vooraf dan wel bij de evaluatie van de JBZ-raad.